

De Deltawet heeft de provincies nodig

Het kabinet wil een Deltafonds inrichten als begrotingsfonds bij het rijk, maar heeft er voorlopig geen geld voor. Uit het Deltafonds moeten de kosten van het Deltaprogramma – zo'n 1,7 miljard euro per jaar tot 2100 – worden betaald. Het kabinet belooft vanaf 2020 jaarlijks 1 miljard in het Deltafonds te storten. Dat is dus sowieso 700 miljoen euro per jaar te weinig. Ernstiger is dat voor de periode tot 2020 nog niets is geregeld. De eerste tien jaar van het fonds zijn dus financieel niet gedekt. Als het aan Financiën ligt wordt het Deltafonds een Rijksbegrotingsfonds. Dat is een spaarpotje op de rijksbegroting voor toekomstige uitgaven. Projecten kunnen worden uitgevoerd zodra de middelen in het begrotingsfonds zijn gestort. Voordeel van zo'n begrotingsfonds is dat vertraging in de uitvoering niet betekent dat de middelen vervallen door de jaargrens.

Maar bij de huidige Rijksfinanciën biedt een begrotingsfonds voor het Deltaprogramma nauwelijks perspectief. Het tempo van uitvoering staat of valt bij het feitelijk gestorte rijks-geld. Zonder voeding is er geen zicht op investeringen. De ingrijpende bezuinigingsronde van nu maakt het Deltafonds als begrotingsfonds een lege huls, want dekking voor de periode 2011-2020 is er niet. Wij moeten dus dringend uitzien naar andere financieringsbronnen.

De provincies kunnen hier tijdelijk inspringen en het land voor waterproblemen behoeden. Zij kunnen de magere jaren van het rijk overbruggen. Nog steeds zijn enkele provincies zeer vermogend dankzij de privatisering van energiebedrijven. Elke inwoner van Nederland heeft baat bij investeringen in het Deltaprogramma. Het geeft een beduidend hoger maatschappelijk rendement dan wanneer gelden geparkeerd worden op een gewone provinciale bankrekening. Een Deltafonds onder neutraal bestuur kan voor provincies een aanvaardbaar adres zijn voor het aanhouden van kapitaal. Een technocratisch begrotingsfonds in Den Haag kan die rol niet vervullen. Provinciale investeringen in de Delta tegen een (maat)schappelijke rente zijn bovendien een goed antwoord van de provincies op de aanhoudende jacht van de minister van Financiën op provinciale vermogens.

De kapitaalmarkt biedt eveneens grote kansen. Zowel institutionele beleggers (pensioenfondsen) als particuliere spaarders zoeken naar veilige investeringen met een solide rendement. Deze private cofinanciers kunnen de provinciale financieringsinzet nog aanmerkelijk versterken. Zo moeten pensioenfondsen hun dekkingsgraad weer op peil brengen. Een belegging in een Deltafonds, met overheidsgerelateerde projecten als onderlegger en de provincies als solide financieringspartners, kan in die leemte voorzien.

Particuliere spaarders houden uit wantrouwen tegen aandelenbeleggingen momenteel nog relatief grote voorzorgskassen liquide aan. Bij een (beginnend) herstel zal dit kapitaal een uitweg zoeken naar solide beleggingen voor langere termijn. Het Deltafonds biedt die uitweg. Om particuliere spaarders aan te trekken, is groen beleggen een succesformule. Groene beleggers zijn over het algemeen ook zekerheidszoekers die graag samen optrekken met solide financieringspartners zoals de provincies. Het aanwijzen van de Deltaprojecten als duurzame (maatschappelijke) projecten volstaat om dit potentieel aan te boren.

Den Haag verzet zich meestal tegen fondsvorming. Vooral Financiën heeft principiële bezwaren. Voor het Deltafonds maakt het kabinet terecht een uitzondering. Het zijn belangrijke investeringen die geen uitstel dulden. Maar de gekozen uitwerking, een technocratisch rijksbegrotingsfonds, is ongelukkig. Daarmee doet de overheid zichzelf tekort. Het ontnemt het zicht op een goede inbreng van provincies. In tijden van bezuinigingen enerzijds en sterke vermogensposities bij provincies en particulieren anderzijds is dat een kostbare misrekening. Zonder provincies, institutionele beleggers en particuliere spaarders komt het Deltafonds niet los van de wal. Een sterk Deltafonds met provinciale inbreng en financiële participatie van spaarders en beleggers biedt veel betere perspectieven.

Roelof Balk

Roelof Balk is directeur van Fondsenbeheer Nederland, onderdeel van de Rabo Vastgoedgroep